

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 486
van **JORIS NACHTERGAELE**
datum: 1 april 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Erosiebestrijding - Gomerros-project

De afgelopen jaren is de strijd tegen erosie op de Vlaamse landbouwpercelen opgevoerd. Door nieuwe randvoorwaarden toe te passen, kunnen landbouwers op erosiegevoelige percelen steun ontvangen. Het proces waarbij bodemdeeltjes losgemaakt en verplaatst worden door water, wind of bodembewerking is vooral in het zuiden van Vlaanderen een belangrijke problematiek, waar de overgrote meerderheid van de sterk en zeer sterk erosiegevoelige landbouwgebieden gevestigd is.

In de strijd tegen erosie worden ook teelttechnieken onderzocht zodat erosie ook op een preventieve manier kan worden aangepakt. Het is daarbij niet enkel belangrijk dat erosie preventief wordt aangepakt, maar ook dat de teelttechniek haalbaar is voor de landbouwer zonder dat hij of zij opbrengstverlies heeft.

Het Gomerros-project, dat onder meer door het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) wordt uitgevoerd, onderzocht verschillende teelttechnieken op erosiegevoelige percelen voor maïs en vlakveldse groenten. De resultaten werden online geplaatst voor het grote publiek zodat alle best practices beschikbaar zijn voor de landbouwers. Toch kan men hier de vraag stellen of de eigenaars van erosiegevoelige percelen nu optimaal op de hoogte zijn van de onderzoeksresultaten.

1. Op welke manier werden landbouwers van erosiegevoelige percelen (paarse en rode percelen) op de hoogte gebracht van deze onderzoeksresultaten en best practices rond teelttechnieken voor maïs en groenten?
2. Heeft de minister eventueel zicht op de toepassing van deze teelttechnieken? Zijn er schattingen beschikbaar op hoeveel procent van de erosiegevoelige percelen (paarse en rode percelen) momenteel de teelttechnieken worden toegepast?
3. Is er nog progressiemarge bij het delen en toepassen van deze onderzoeksresultaten van het Gomerros-project? Op welke manier kunnen de diensten van de minister daarin een rol spelen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 486 van 1 april 2020

van **JORIS NACHTERGAELE**

1. Binnen het GOMEROS-project werd getracht de landbouwers via volgende kanalen te bereiken:
 - Er werden zgn. 'erosiecafé's' belegd met een goede mix van onderzoekers en landbouwers die actief zijn in de erosiegevoelige gebieden in Vlaanderen. Doel was hierbij voornamelijk het verzamelen van knelpunten, het zoeken naar oplossingen en het lokaal verspreiden van onderzoeksresultaten en praktische ervaringen opgedaan bij de veldproeven;
 - Er werden 34 veldproeven aangelegd bij landbouwers verspreid over de erosiegevoelige regio's zodat ook proefvelden in het landschap zichtbaar waren voor collega landbouwers;
 - Er werden praktijkfiches opgesteld om landbouwers die starten met een nieuwe techniek tips te geven;
 - Er werden 10 nieuwsbrieven verspreid en 14 artikels geschreven in de landbouwpers;
 - Er werden aan het einde van het project 2 machinedemo's georganiseerd in Zwalm en Heuvelland;
 - Er werden ook proefveldbezoeken in samenwerking met het Vlaams Ruraal Netwerk en de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant georganiseerd. Deze bezoeken hadden landbouwers als doelpubliek;
 - Op de Werktuigendagen (editie 2017 en 2019) was erosiebestrijding een item op de stand van het Departement Landbouw en Visserij en ILVO;
 - Er was ook ad hoc aanwezigheid op meerdere studiedagen via presentaties van proefveldresultaten en infostandjes;
 - Op uitnodiging werd toelichting gegeven op vergaderingen van Groene Kring, studieclubs, de vakgroep akkerbouw en landbouwcomices;
 - Leden van de gebruikersgroep van het project werden nauw bij de voortgang van het project betrokken en gebruikten de resultaten van het project om bij hun contacten met de landbouwers deze informatie te delen (multiplicator-effect)
 - Op het demoplatform akkerbouw in Huldenberg werden de afgelopen jaren demonstratieproeven rond erosiebestrijding bij maïs aangelegd waarbij striptill, directe inzaai, drempeltje en niet-kerende bodembewerking gedemonstreerd werden. Bij de opendeurdag in 2019 werden ook de resultaten van het Gomeross-project besproken
 - Op het demoplatform werden de afgelopen jaren ook heel wat demoproeven aangelegd - rond erosiebestrijding in aardappelen (drempeltjes) en in suikerbieten (striptill en niet-kerende grondbewerking). Tijdens de jaarlijkse wintervergaderingen van het Departement Landbouw en Visserij werden deze proeven toegelicht, samen met de proeven op andere locaties.
2. Landbouwers zijn niet verplicht om elke teelttechniek of elke veldbewerking die ze uitvoeren op hun percelen systematisch te rapporteren aan de Vlaamse overheid. De naleving van verplichtingen op vlak van erosiebestrijding worden in het kader van het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid gecontroleerd. Dit zijn overwegend gerichte controles bij landbouwers die op basis van een risicoanalyse geselecteerd zijn. De aard en de omvang van de steekproefselectie laten evenwel geen schattingen op populatieniveau toe.

3. Bij opleidingen in het kader van installatieattesten wordt het item erosie steevast meegenomen binnen het onderdeel van geïntegreerde gewasbescherming. Vanuit het Departement Landbouw en Visserij wordt tijdens voordrachten het aanpakken van erosie toegelicht in de erosiegevoelige gebieden. De lokale erosiecoördinatoren nemen hierin ook een belangrijke rol op. Ze verspreiden de resultaten mee onder de landbouwers in hun vele contacten.